

*Ing. Ladislav Bobiš, CSc.,
riaditeľ Výskumného ústavu
hydinaárskeho priemyslu, Bratislava,
60-ročný*

Súdruh Ing. Ladislav Bobiš, CSc., sa narodil 10. júla 1922 vo Zvolene v rodine železničiara. Základné a odborné stredoškolské vzdelanie skončil v Banskej Štiavnici, kde roku 1942 maturoval na Vyššej priemyselnej škole chemickej. Po skončení vojenskej základnej služby nastúpil roku 1945 do zamestnania v mlynsko-pekárskom odvetví. Vysokoškolské štúdium popri zamestnaní úspešne skončil na Chemickotechnologickej fakulte SVŠT v Bratislave. Jeho činnosť v tom čase charakterizujú rozličné funkcie — chemik analytik, vedúci laboratória, vedúci prevádzky a závodu.

Od roku 1953 bol vedúcim mlynsko-pekárskeho oddelenia na Skúšobnom a kontrolnom ústave potravinárskeho priemyslu. Roku 1958 ho poverili zorganizovaním celoslovenského odborového výskumu vtedajšieho Združenia mlynov a pekárni a neskôr aj jeho vedením.

Výsledky tvorivej činnosti na poli mlynsko-pekárskeho odboru publikoval jubilant v práci Popolové tabuľky (VSAV, 1954), ktoré sa ešte dnes používajú v laboratórnej praxi tohto odboru. Ako predseda celoštátnej odbornej komisie JAM sa zaslúžil aj o vypracovanie analytických metód. Pracoval v redakčnej rade časopisu Mlynsko-pekársky priemysel, podal viaceré zlepšovacie návrhy a udelili mu patent za Zariadenie pre dokonalé premiešavanie sypkých hmôt.

V rámci vedeckovýskumnej činnosti riešil mnohé kľúčové problémy, ako napr. mlynsko-pekárske vlastnosti novovypestovaných odrôd pšenice, technologické podmienky výroby tukového pečiva pri použití emulzie, použitie vysokoaktívneho droždia v pekárstve, základné parametre pre kontinuálnu výrobu slovenského chleba a pod.

Roku 1959 z poverenia Povereníctva potravinárskeho priemyslu SNR zorganizoval rezortné vysokoškolské a stredoškolské štúdium popri zamestnaní (a to smerov techniky, technológie a ekonomiky), ktoré úspešne skončilo vyše 400 pracovníkov rezortu.

Roku 1962 ho Združenie hydínárskeho priemyslu poverilo zorganizovať a vybudovať celoštátny výskumný ústav, pre ktorý vypracoval základný projekt a všeobecne akceptovanú komplexnú koncepciu rozvoja celej vedeckovýskumnej základne hydínárskeho priemyslu, postupne realizovanú v novopostavenom ústave. Ako riaditeľ Výskumného ústavu hydínárskeho priemyslu s celoštátnou pôsobnosťou rozvinul úspešnú a medzinárodne akceptovanú výskumnú prácu. Komplexne rozpracované teoretické základy rozvoja v oblasti prognosticko-inžinierskych procesov umožnili jubilanotovi prioritne konštituovať v našom potravinárskom priemysle inžinierstvo hydínárskej priemyselnej výroby, ktoré je dodnes bázou parciálnych úspešných riešení a realizácií.

Bohatú publikačnú a vedeckú činnosť dokazuje viac ako 180 vedeckých, resp. odborných publikácií doma i v zahraničí, ako aj 12 knižných publikácií a 6 patentov, prípadne autorských osvedčení.

Skončil vedeckú aspiratúru, obhájl kandidátsku dizertačnú prácu, stal sa vedúcim vedeckým pracovníkom, členom Vedeckého kolégia pre biológiu a poľnohospodárstvo SAV, kde pracuje ako predseda Komisie pre potravinárstvo a výživu.

Ing. Ladislav Bobiš, CSc., vo svojej práci sa orientoval aj na konkrétne riešenia problémov. V rokoch 1966—1967 vyriešil napr. výrobu sušených homogenizovaných vaječných kompozícií — dnes známe práškové zmrzliny, palacinky, koktaily — a už roku 1968 skompletizoval prvú výrobnú linku za spoluúčasti Stredoslovenského hydínárskeho závodu vo Zvolene, a to z domácich vyradených strojov a zariadení a vo výrobných provizóriách. Prudký rast tejto výroby nútil výrobcov umiestniť ju postupne v novom závode v Tomášovciach a vybaviť ho výkonnými zahraničnými zariadeniami, čím sa dosiahla ročná výroba až 2800 ton. Výrobu sušených homogenizovaných vaječných kompozícií na tomto princípe zaviedli úspešne aj v Benešove pri Prahe. Do roku 1981 sa hodnota sušených výrobkov v ČSSR zvýšila na vyše 470 mil. Kčs.

V rámci mnohostrannej spolupráce RVHP v súlade s plánom Stálej komisie pre potravinársky priemysel vyvinul VÚHP pod vedením jubilanta vysokokapacitnú linku s výkonom 6000 ks opracovaných kurčiat za hodinu. Je to prvá vysokokapacitná linka realizovaná v rámci RVHP, a to nielen v hydínárskom priemysle, ale aj v celom potravinárstve.

Súdruh Ing. Bobiš, CSc. je známy ako mimoriadne agilný vedecký pracovník, ktorý má výnimočne dobré organizačné schopnosti. Je pracovitý, vzdelaný a má bohaté pracovné skúsenosti. Ako odborník so širokým rozhľadom a vytríbeným citom pre realizáciu v praxi bol iniciátorom nových netradičných riešení a zámerov.

Pokiaľ ide o mimoústavnú činnosť, je to jeho vyše pätnásťročná entuziastická činnosť v Slovenskej spoločnosti pre racionálnu výživu, kde je veľmi úspešným vedúcim funkcionárom. Z jeho iniciatívy SSRV podstatne rozšírila svoju činnosť: založil 13 pobočiek, odborné sekcie, zriadili sa nové edície, rozšírila sa spolupráca s mnohými inštitúciami, organizuje sa vedeckovýskumná i literárna činnosť.

Jubilant je nositeľom viacerých rezortných i mimorezortných vyznamenaní a uznání, ako zaslúžilý a najlepší pracovník MPVŽ SSR, Hydinárskeho priemyslu VGRT, športových a spoločenských organizácií. Je nositeľom viacerých publicistických cien a literárnej ceny SSRV. Okrem toho je čestným členom Spoločnosti pre výživu v NDR, SRV v Prahe a Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke a potravinárske vedy pri SAV v Bratislave.

Ing. Ladislav Bobiš, CSc., vedecky spolupracuje aj s našim ústavom a časopisom, pričom sa aktívne zúčastňuje na jeho pretváraní na prvý celoštátny vedecký potravinársky časopis.

Pri príležitosti jeho šesťdesiatin sa aj my pripájame k širokému okruhu gratulantov a želáme jubilantovi veľa zdravia, osobných a pracovných úspechov.

Ad multos annos!

Ing. Alexander Szokolay, DrSc.,

riaditeľ Výskumného ústavu potravinárskeho